

15.09.2026

184/00.02.03/2026
Kuntalaisaloite koskien
65-vuotta täyttäneiden
alennuslippua

Helsingin kaupunginhallitus

Viite
Kuntalaisaloite 5.2.2026

Lausuntomme kuntalaisloitteeseen koskien 65-vuotta täyttäneiden alennuslippua

Aloitteessa esitetään, että HSL:n seniorialennuksen ikäraja laskettaisiin nykyisestä 70 vuodesta 65 vuoteen ja että seniorialennus laajennettaisiin koskemaan kausilippujen lisäksi kortalippuja.

HSL:n nykyisessä lippujärjestelmässä HSL-alueella vakituisesti asuvat 70 vuotta täyttäneet saavat 40 prosentin alennuksen kausilipuista. Alennus perustuu ikään, eikä sen saaminen edellytä eläkkeellä olemista. HSL:llä on lisäksi erillinen eläkeläisalennus, jolla tuetaan pienituloisten eläkeläisten mahdollisuuksia käyttää joukkoliikennettä. Kelan kansan- tai takuueläkettä tai kuntoutustukea saavat ja alennuksen muut ehdot täyttävät asiakkaat voivat ostaa henkilökohtaiselle HSL-kortille kausi-, kerta- ja lisävyöhykelippuja 50 prosentin alennuksella. Alennuksen voi saada myös alle 70-vuotiaana.

Seniorialennusta valmisteltaessa tarkasteltiin myös 65 vuoden ikärajaa. Ikärajaa määriteltäessä otettiin huomioon alennukseen oikeutetun väestön määrä ja sen ennakoitu kehitys sekä alennuksen vaikutukset HSL:n lipputuloihin ja jäsenkuntien rahoitusosuuksiin. Väestön ikääntyminen oli siten tiedossa jo seniorialennusta valmisteltaessa. Sekä 65 vuotta että 70 vuotta täyttäneiden määrä HSL-alueella kasvaa tulevana vuosina, minkä vuoksi ikäperusteisten alennusten kustannusvaikutus kasvaa ajan myötä.

Aloitteessa arvioidaan, että alennuksen laajentaminen lisäisi 65–69-vuotiaiden joukkoliikenteen käyttöä ja toisi siten HSL:lle lisää lipputuloja. Hinnan alentaminen voi lisätä joukkoliikenteen käyttöä, mutta lisääntynyt käyttö ei sellaisenaan merkitse lipputulojen kasvua. Alennus kohdistuisi myös niihin matkoihin ja kausilippuihin, jotka 65–69-vuotiaat ostavat jo nykyisin normaalihintaisina. Alennuksesta aiheutuvan lipputulon menetyksen kattaminen edellyttäisi tämän vuoksi huomattavaa määrää kokonaan uutta maksullista matkustusta. Alennuksen laajentaminen kortalippuihin kasvattaisi vaikutusta edelleen.

Aloitteessa HSL-aluetta verrataan Turun, Tampereen ja Oulun joukkoliikenteeseen. Seutujen alennusjärjestelmät eivät kuitenkaan ole suoraan vertailukelpoisia. Esimerkiksi Tampereella ja Oulussa 65 vuotta täyttäneiden alennukset on rajattu tiettyinä kellonaikoina tehtäviin matkoihin eivätkä ne koske kausilippuja. Alennusten ikärajoja on siten tarkasteltava osana kunkin seudun lippu-, palvelu- ja rahoitusjärjestelmää.

HSL:n keskeisenä tavoitteena on kasvattaa joukkoliikenteen kulkumuoto-osuutta ja vahvistaa joukkoliikenteen kilpailukykyä suhteessa henkilöautoon. Rajallisten resurssien kohdentamisessa on tämän vuoksi arvioitava, millä toimenpiteillä voidaan vaikuttavimmin saada nykyistä useampi valitsemaan joukkoliikenne.

HSL katsoo, että tämän tavoitteen kannalta vaikuttavampaa on kohdentaa resursseja joukkoliikenteen palvelutason ja kilpailukyvyn parantamiseen kuin laajentaa yleisiä ikäperusteisia alennuksia. Joukkoliikenteen tarjonta, matka-ajat, luotettavuus ja matkaketjujen toimivuus vaikuttavat laajasti eri asiakasryhmien mahdollisuuksiin ja halukkuuteen valita joukkoliikenne henkilöauton sijasta.

Ikäperusteisten alennusten laajentaminen puolestaan vähentäisi lipputuloja myös jo nykyisin toteutuvista matkoista. Menetetty lipputulo olisi katettava muiden matkustajien maksamilla lipputuloilla, jäsenkuntien suuremmilla rahoitusosuuksilla tai kohdentamalla käytettävissä olevia resursseja uudelleen. Tämä voisi samalla vähentää mahdollisuuksia panostaa joukkoliikenteen palvelutason ja kilpailukykyyn. Väestön ikääntyessä myös tämän rahoitustarpeen merkitys kasvaisi.

HSL pitää tärkeänä, että taloudellisesti heikommassa asemassa olevilla eläkeläisillä on mahdollisuus käyttää joukkoliikennettä kohtuulliseen hintaan. Tämä on huomioitu nykyisessä alennusjärjestelmässä 50 prosentin eläkeläisalennuksella, jonka saaminen ei edellytä 70 vuoden ikää. Yleisen ikäperusteisen alennuksen laajentaminen kaikille 65 vuotta täyttäneille kohdistaisi sen sijaan myös niille, joiden alennustarve ei perustu taloudelliseen asemaan.

HSL ei edellä mainituista taloudellisista ja liikenteellisistä syistä pidä perusteltuna seniorialennuksen ikärajan alentamista 70 vuodesta 65 vuoteen eikä yleisen seniorialennuksen laajentamista kertalippuihin. HSL:n tavoitteiden kannalta käytettävissä olevien resurssien kohdentaminen joukkoliikenteen palvelutason ja kilpailukyvyn kehittämiseen on tarkoituksenmukaisempi tapa edistää joukkoliikenteen käytön ja kulkumuoto-osuuden kasvua.

Lisätietoja antaa Ville Käkeli, etunimi.sukunimi@hsl.fi .

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)

Vesa Silfver
vs. toimitusjohtaja

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä 15.9.2026
Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa HSL:n kirjaamosta.